

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (V. Ciumac)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (V. Negru, A. Pahopol, A. Bostan)

Î N C H E I E R E

15 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de Societatea pe Acțiuni „Audit-Concret” și Tatiana Mucuța, reprezentate de avocatul Valentin Roșca,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Audit-Concret” și Mucuța Tatiana împotriva Consiliului pentru Supravegherea Activității de Audit de pe lângă Ministerul Finanțelor, intervenient accesoriu Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova privind contestarea actelor administrative,

împotriva deciziei din 25 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 27 ianuarie 2016, S.A. „Audit-Concret” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului pentru Supravegherea Activității de Audit de pe lângă Ministerul Finanțelor privind contestarea actelor administrative.

În motivarea acțiunii a invocat că prin decizia nr. 21 din 10 noiembrie 2015 emisă de Consiliul de Supraveghere a Activității de Audit, S.A. „Audit Concret” și auditorii care au participat la misiunile de audit – Ana Litr și Mucuța Tatiana au fost sancționați cu avertisment, urmare a nerespectării cerințelor de calitate a lucrărilor de audit.

Prin scrisoarea Consiliului de Supraveghere a Activității de Audit nr.30-12/145 din 12 noiembrie 2015, recepționată de S.A. „Audit-Concret” la 23 noiembrie 2015, societății de audit subsemnate s-a comunicat decizia de sancționare și faptul că potrivit procentajului primit pentru neconformitățile constatate în cadrul controlului extern, a fost încadrată în categoria „C” prevăzută de regulamentul provizoriu privind controlul extern al calității lucrărilor de audit, aprobat prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 43 din 24.03.2014.

A menționat că, s-a adresat cu cerere prealabilă față de pîrît, prin care a solicitat revocarea deciziei de sancționare nr. 21 din 10 noiembrie 2015 cu încadrarea S.A. „Audit-Concret” în categoria „B” a societăților de audit.

Prin răspunsul Consiliului pentru Supravegherea Activității de Audit de pe lângă Ministerul Finanțelor nr.30-15/169 din 28.12.2015 cererea prealabilă a fost respinsă.

S.A. „Audit-Concret”, cît și auditorii nu sînt de acord cu decizia de sancționare și încadrarea societății de audit S.A. „Audit-Concret” în categoria „C”, deoarece S.A. „Audit-Concret” întotdeauna a respectat cerințele de calitate a lucrărilor de audit prevăzute de Legea cu privire la audit și Standardele de audit; a elaborat și a respectat întotdeauna politica de calitate a lucrărilor de audit și procedurile de control al calității lucrărilor de audit, în strictă conformitate cu art. 10 din Legea privind activitatea de audit nr. 61 din 16 martie 2007, cu cerințele standardelor de audit și ale Codului etc.

A indicat că decizia adoptată și contestată știrbește din imaginea și reputația societății de audit și din reputația profesională a auditorilor sancționați.

Totodată, Consiliul de Supraveghere a Activității de Audit nu a indicat în decizia contestată care anume carențe de calitate a lucrărilor de audit au fost depistate. Consiliul nu a solicitat de la S.A. „Audit-Concret” toate actele de politici în domeniul calității lucrărilor de audit adoptate de întreprindere, nu a solicitat explicații detaliate în această privință și a aplicat o sancțiune fără a se documenta. De la auditorii sancționați nu li s-a solicitat nici o explicație privind faptele pentru care a fost aplicată sancțiunea disciplinară.

A afirmat că S.A. „Audit-Concret” dispune de toate documentele de politici în domeniul calității lucrărilor de audit, care sunt aprobate și se utilizează la întreprindere.

Societății de audit îi sunt încălcate drepturile ca și societate care desfășoară activitate de întreprinzător, prin faptul că a fost sancționată și încadrată în categoria „C” în baza unor norme juridice cu caracter secundar, aprobate printr-un act normativ subordonat legii. Pe cînd conform art. 14 alin. 2 din Legea nr. 235 din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, autoritățile administrației publice nu sînt în drept să adopte norme primare pentru reglementarea inițierii, desfășurării și lichidării afacerii.

La 15 mai 2017 S.A. „Audit-Concret” a înaintat cerere de concretizare a cerințelor din cererea de chemare în judecată, indicînd că Consiliul pentru Supravegherea Activității de Audit nu a ținut cont de prevederile legale în vigoare care se referă la activitatea de audit și în mod abuziv a aplicat sancțiunea prin decizia nr. 21 din 10 noiembrie 2015. În special aceasta s-a manifestat prin următoarele acțiuni: lipsa unor indicații privind carențele de calitate a lucrărilor de audit adoptate de întreprindere, lipsa unei solicitări de prezentare a tuturor actelor de politici în domeniul calității lucrărilor de audit adoptate de întreprindere, aplicarea unei sancțiuni fără o documentare detaliată din partea S.A. „Audit-Concret”.

A menționat că, la emiterea deciziei nr. 21 din 10 noiembrie 2015 Consiliul pentru Supravegherea Activității de Audit a aplicat în calitate de temei legal - Regulamentul provizoriu privind controlul extern al calității lucrărilor de audit (aprobat prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 43 din 24 martie 2014).

Consideră că, Regulamentul provizoriu privind controlul extern al calității lucrărilor de audit (aprobat prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 43 din 24 martie 2014) conține norme primare și din acest motiv este ilegal. Or, asemenea prevederi urmează a fi stabilite în conformitate cu actele normative/legislative de rigoare la acest capitol.

A susținut că, potrivit extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice nr.3701 din 15 februarie 2016, obiectivul principal al S.A. „Audit-Concret” este activitatea de audit. Astfel, atât din atribuțiile de bază din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor, cât și în competențele Ministerului Finanțelor din Legea nr.61 din 16 martie 2007 privind activitatea de audit nu rezultă nici o competență de a emite acte normative prin care să stabilească careva proceduri/mecanisme paralele privind controlul extern al activității de audit. Aceasta, în condițiile în care art. 14 alin. (1) al Legii nr. 235 din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător expres stabilește că, normele materiale și procedurale de inițiere, desfășurare/lichidare a afacerii, precum și de control asupra afacerii, se stabilesc prin legi.

Consideră că, sancțiunile se instituie doar prin lege, dar nicidecum prin acte normative ale autorităților publice centrale, care contravin legislației pertinente.

Reclamanții au solicitat anularea deciziei de sancționare nr. 21 din 10 noiembrie 2015 emisă de Consiliul de Supraveghere a Activității de Audit, obligarea Consiliului pentru Supravegherea Activității de Audit de pe lângă Ministerul Finanțelor să încadreze S.A. „Audit-Concret” în categoria „B” a societăților de audit, anularea ordinului Ministerului Finanțelor nr.43 din 24 martie 2014 privind aprobarea Regulamentului provizoriu privind controlul extern al calității lucrărilor de audit.

Prin hotărârea din 22 decembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a respins cererea în contencios administrativ depusă de S.A. „Audit-Concret” și Mucuța Tatiana împotriva Consiliului pentru Supravegherea Activității de Audit de pe lângă Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova privind contestarea actelor administrative ca nefondată.

Prin decizia din 25 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins ca fiind neîntemeiat apelul declarat de S.A. „Audit-Concret” și s-a menținut hotărârea din 22 decembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a concluzionat că instanța de fond corect a elucidat și constatat circumstanțele pricinii, a verificat și apreciat obiectiv probele prezente la materialele cauzei în vederea respingerii acțiunii, stabilind corect circumstanțele de fapt și aplicând corect legislația pertinentă ce guvernează raportul litigios.

Colegiul a constatat că un control extern organizat la o societate de audit presupune procedura în cadrul căreia specialiștii Serviciului de control și verificare din cadrul Consiliului de supraveghere a activității de audit verifică corespunderea activității de audit în raport cu 28 proceduri, conform anexei la Regulamentul privind controlul extern al calității lucrărilor de audit, iar urmare verificărilor realizate de specialiștii Serviciului de control și verificare, se întocmește actul de control.

Potrivit constatărilor din actul de control din 24 iulie 2015 întocmit ca urmare a controlului efectuat în cadrul S.A. „Audit-Concret”, s-a concluzionat că societatea de audit și-a asigurat riscul de audit, conform cerințelor legislației în vigoare; societatea de audit are întocmită Politica de privire la prevenirea, depistarea și raportarea cazurilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului, politica de control a calității lucrărilor de audit este elaborată conform prevederilor art.10 al

legii privind activitatea de audit și ISOC 1 și include elementele corespunzătoare - responsabilitatea conducerii privind calitatea lucrărilor de audit; cerințe relevante de etică, inclusiv independența; acceptarea și continuarea relațiilor cu clienții și a misiunilor specifice; resursele umane, inclusiv desemnarea echipelor misiunii, realizarea misiunii, inclusiv-consultarea, revizuirea controlului calității misiunii, diferențele de opinie, documentarea misiunii; monitorizare.

Conform rezultatelor expuse în fișa centralizatoare a inspecției controlului calității activității de audit și a serviciilor conexe în cadrul S.A. „Audit-Concret”, au fost abordate 49 de proceduri, fiind oferit calificativul de 78%. Totodată în cadrul controlului extern al calității lucrărilor de audit, potrivit actului de control, s-a constatat că, S.A. „Audit-Concret” nu prevede expres politici și proceduri privind responsabilitatea conducerii privind calitatea lucrărilor de audit, revizuirea controlului misiunilor de audit a fost efectuată de către Mantaluță Aliona, auditor al societății de audit Invest Audit prin contractul nr.01 întocmit la 27 noiembrie 2017, începînd din 01.03.2014 pînă la 27.11.2014, revizuirea fiind efectuată la 31.03.2014, pe cînd societatea de audit Invest Audit nu avea licență pentru desfășurarea activității de audit, astfel, revizuirea controlului calității misiunii de audit a fost considerată-neeffectuată.

La fel, activitatea desfășurată de S.A. „Audit-Concret” a fost documentată cu abateri de la modul stabilit de ISA, documentele de lucru nu au cuprins problemele care sînt importante și nu sînt concluzii evidente descrise, nu există o listă de verificare completată care să conțină cu certitudine aspectul respectiv, procedurile efectuate nu sunt documentate corespunzător, strategia generală de audit este întocmită, însă este prea amplă, documentația de audit conține planul de audit, care este întocmit cu abateri de la ISA 300, în cîmpul de audit, auditorul nu a descris aspectul respectiv, existența și evaluarea sistemului contabil și de control intern al entității auditate nu este documentat la nivel și nu sunt acumulate suficiente probe conform prevederilor ISA, pragul de semnificație a fost calculat, dar la final nu există o concluzie care ar specifica clar nivelul pragului stabilit, valoarea elementelor considerate nesemnificative, suma denaturării semnificative reieșind din specificul entității, atît metoda de selectare a eșantionului, cît și dimensiunile eșantionului nu au fost determinate relativ, pe parcursul misiunii nu au fost expediate solicitări privind confirmarea soldurilor, auditorul s-a bazat pe actele de verificare ale entității auditate unele acte nu sunt autentificate de ambele părți, misiunea de audit verificată conține foi de lucru ale auditorului, însă nu este clar descrisă procedura de audit efectuată. Raportul auditorului conține elemente fundamentale, conține opinia auditorului, prin urmare nu este necesar ca datele incluse despre entitatea auditată, fiindcă se suprapun cu alte documente ale auditorului, totodată, astfel de date nu sînt cerute de ISA 700.

Drept urmare, prin decizia nr.21 din 10 noiembrie 2015 cu privire la rezultatele controlului extern la societatea de audit S.A. „Audit-Concret” Consiliul de Supraveghere a Activității de Audit de pe lîngă Ministerul Finanțelor, în urma examinării rezultatelor controlului extern efectuat, a sancționat societatea de audit S.A. „Audit-Concret” și auditorii care au luat parte la misiunile de audit verificate Litr Ana, Mucuța Tatiana și Voloșciuc Natalia ca urmare a nerespectării cerințelor de calitate a lucrărilor de audit, decizie absolut legală și întemeiată.

Colegiul a atestat că încadrarea societății în una din cele 4 categorii (A, B, C, D) se realizează conform pct. 30-32 al Regulamentului privind controlul extern al calității lucrărilor de audit. Corespunzător, în cazul în care nu ar fi de acord cu sancțiunea obținută, S.A. „Audit-Concret” urma să indice expres în legătură cu care domeniu/procedură din cele 28 nu este de acord, însă S.A. „Audit-Concret” a generalizat dezacordul cu actul de control, bazându-se exclusiv pe propriile interpretări subiective.

Astfel, instanța de apel a constatat că S.A. „Audit-Concret” nu a indicat la concret temeiurile privind încadrarea sa în categoria „B”, or, aceasta era obligată să-și justifice solicitările, astfel încât să indice cu care proceduri nu este de acord, iar pîrîtul să demonstreze corectitudinea soluției adoptate.

Colegiul a concluzionat ca fiind corectă și soluția privind respingerea pretenției privind anularea ordinului Ministerului Finanțelor nr.43 din 24 martie 2014 privind aprobarea Regulamentului provizoriu privind controlul extern al calității lucrărilor de audit, așa cum reglementarea de stat a activității de audit, conform legii cu privire la activitatea de audit, se realizează de Ministerul Finanțelor, anume acest organ fiind responsabil de luarea măsurilor necesare astfel încât activitatea de audit să se desfășoare conform standardelor, precum și a principiilor fundamentale prevăzute la art.3 al Legii vizate, iar respectarea de către societățile de audit a normelor imperative aferente acestei activități ar fi inefficientă atît timp cît nu va exista răspunderea pentru activitate defectuoasă. Astfel Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova are inclusiv și obligația legală, în calitate de autoritate statală, să adopte un act normativ prin care să responsabilizeze subiecții auditori, asigurând astfel supunerea acestora regulilor imperative care reglementează activitatea de audit.

Prin urmare, Colegiul nu a reținut afirmațiile S.A. „Audit-Concret” precum că Regulamentul provizoriu privind controlul extern al calității lucrărilor de audit nu este corelat cu Legea cu privire la activitatea la audit, depășește limitele competenței instituite prin respectiva lege și contravine scopului, principiilor și dispozițiilor acestuia, or însăși legiuitorul a dat în competența Ministerului Finanțelor reglementarea activității de audit.

Colegiul civil a concluzionat că la caz dubiul judiciar a fost înlăturat, netemeinicia cerințelor părții apelante a fost demonstrată, iar argumentele invocate de S.A. „Audit-Concret” poartă caracter formal.

La 17 ianuarie 2019 S.A. „Audit-Concret” și Tatiana Mucuța, reprezentate de avocatul Valentin Roșca, au declarat recurs solicitând casarea deciziei din 25 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitînd casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei hotărîri noi prin care să fie admisă cererea de chemare în judecată.

În motivarea recursului au indicat că instanțele ierarhic inferioare neîntemeiat au respins alegațiile sale privind faptul că intimatul nu a indicat în decizia de sancționare care au fost temeiurile sancțiunii, fiind făcut doar trimitere la Regulamentul provizoriu privind controlul extern al calității lucrărilor de audit, aprobat prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr.43 din 24 martie 2014.

Consideră că instanțele neîntemeiat au constatat că nu a fost prezentată nici o probă directă, pertinentă și admisibilă prin care s-ar combate argumentele recurentului și că nu a fost invocată nici o normă dintr-un act legislativ la care raportînd cazul să fie posibilă aplicarea prevederilor art. 26 alin. (1) al Legii

contenciosului administrativ.

A indicat că instanțele ierarhic inferioare nu au ținut cont că în cererea de chemare în judecată a fost specificat în mod expres că intimatul la emiterea ordinului de sancționare nu a indicat în decizia contestată care anume carențe de calitate a lucrărilor de audit au fost depistate. În al doilea rând, intimatul nu a solicitat din partea apelantului toate actele de politici în domeniul calității lucrărilor de audit adoptate de către întreprindere, nu a solicitat explicații detaliate în această privință, aplicînd o sancțiune fără a se documenta în mod adecvat la acest capitol. Aceste acțiuni au dus la încălcarea drepturilor recurentului în calitate de societate care își desfășoară activitatea de întreprinzător și în acest fel aceste acțiuni sunt contrare Legii nr. 61 din 16 martie 2007 privind activitatea de audit, cât și a Legii nr.235 din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.

A menționat că S.A. „Audit-Concret” a prezentat intimatului în cadrul efectuării controlului toate actele solicitate, și anume „Manual al Calității” aprobat prin ordinul nr.347-p/a din 05 noiembrie 2012, care conține la capitolul 2 și capitolul 8 Politica și Procedura privind responsabilitatea conducerii privind calitatea lucrărilor de audit; Politica cât și Procedura în ceea ce privește controlul calității lucrărilor de audit, aprobate prin ordinul nr.338-p/a din 20 august 2014; Politica și Procedura privind respectarea principiului independenței, aprobate prin ordinul nr.278-p/a din 02 ianuarie 2014, însă aceste acte nu au fost luate în considerare și fără careva explicații a fost aplicată sancțiunea prin decizia nr.21 din 10 noiembrie 2015.

Indică că la momentul întocmirii actului de control S.A. „Audit-Concret” și-a indicat dezacordul față de unele constatări, iar agentul constatatator la pct.5 și pct.8 a făcut personal corectări în ce privește presupusele neregularități și a acceptat obiecțiile sale, însă în actul final corectarea efectuată inițial de către agentul constatatator nu a fost respectată și a fost menținută obiecția nefondată față de S.A. „Audit-Concret”.

Consideră că în mod eronat instanțele au interpretat prevederile Legii nr.235 din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător și faptul că prezenta lege nu se referă la activitatea de întreprinzător din domeniul financiar (bancar și nebanancar). Reieșind din prevederea art.2 al Legii nr.61 din 16 martie 2007 privind activitatea de audit, reiese că activitatea de audit constă în prestarea de servicii profesionale, efectuate pe bază de contract, pentru exprimarea opiniei asupra veridicității rapoartelor financiare în conformitate cu prezenta lege. Această activitate nu poate fi calificată a fi o activitatea financiară (bancară sau nebanară), or, Legea instituțiilor financiare nr.550-XIII din 21 iulie 1995 prin art. 3 expres stabilește ce este o instituție financiară.

La emiterea deciziei nr. 21 din 10 noiembrie 2015 Consiliul pentru Supravegherea Activității de Audi a avut în calitate de temei legal Regulamentul provizoriu privind controlul extern al calității lucrărilor de audit, aprobat prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr.43 din 24 martie 2014. Însă acest Regulament conține norme primare și din acest considerent este ilegal, or, asemenea prevederi urmează a fi stabilite în conformitate cu actele normative/legislative de rigoare la acest capitol.

Obiectivul principal al S.A. „Audit-Concret” este activitatea de audit, care reprezintă activitate de întreprinzător, și anume prestarea de servicii profesionale,

efectuate pe bază de contract, pentru exprimarea opiniei asupra veridicității rapoartelor financiare în conformitate cu prezenta lege și cu legislația în domeniu. Reglementarea activității de întreprinzător se face prin legi, hotărâri, ordonanțe ale Guvernului și acte normative ale autorității administrației publice. Astfel Regulamentul provizoriu privind controlul extern al calității lucrărilor de audit, aprobat prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr.43 din 24 martie 2014 în cazul dat a fost aplicat contrar prevederilor legale.

Important este că conform art. 31 alin. (3) Legea nr.61-XVI din 16 martie 2007 privind activitatea de audit nu prevede dreptul Consiliului de supraveghere a activității de audit de a aplica sancțiuni.

Ministerul Finanțelor a conștientizat netemeinicia activității instituțiilor sale subordonate prin aplicarea Regulamentului provizoriu privind controlul extern al calității lucrărilor de audit, aprobat prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr.43 din 24 martie 2014, așa cum la 29 februarie 2016 de către Ministrul Finanțelor a fost aprobat Ordinul nr. 20 cu privire la modificarea și completarea Ordinului ministrului finanțelor nr. 87 din 07 iulie 2011 și nr. 43 din 24 martie 2014. Prin aprobarea acestui ordin s-a modificat denumirea ordinului nr. 43 din 24 martie 2014 din care a fost exclus termenul provizoriu. Astfel însăși Ministerul Finanțelor a sesizat caracterul ilegal al acțiunilor întreprinse în baza regulamentului provizoriu și astfel s-a dorit prin simpla excludere a termenului de provizoriu să ofere acestui regulament o mai solidă legalitate în ulterioara sa aplicabilitate.

Astfel prin emiterea Ordinului nr. 43 din 24 martie 2014, care a stat la baza emiterii deciziei nr. 21 din 10 noiembrie 2015, S.A. „Audit-Concret” i-a fost încălcat dreptul de a efectua activitatea de bază prevăzută prin actul de constituire, activitatea de audit.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, care în conformitate cu art. 257 alin. (1) Cod administrativ a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) Cod administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate pînă la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare pînă la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultînd din aceeași normă legală, Completul va examina admisibilitatea cererii de recurs prin prisma prevederilor Codului de procedură civilă, avînd în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată pînă la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară

în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului confirmă faptul că decizia din 25 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată pentru cunoștință părților la proces la 24 octombrie 2018 (f.d. 89, vol.II), însă lipsește confirmarea recepționării acesteia.

Astfel, recursul declarat de S.A. „Audit-Concret” și Tatiana Mucuța, reprezentate de avocatul Valentin Roșca la 17 ianuarie 2019, se consideră depus în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2), (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinînd temeiurile recursului declarat de către S.A. „Audit-Concret” și Tatiana Mucuța, reprezentate de avocatul Valentin Roșca, în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut

duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de S.A. „Audit-Concret” și Tatiana Mucuța, reprezentate de avocatul Valentin Roșca, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța ierarhic inferioară și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Cît privește dreptul justițiabilului „de a fi auzit de o instanță”, garantat de art. 6 § 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, instanța notează că obligația de a motiva o hotărîre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea *inter alia*, *Helle vs Finlanda*, 19 decembrie 1997, parag.55; *Hansen vs Norvegia*, 2 octombrie 2014, parag.71-74). De fapt în concepția instanței europene, articolul 6 § 1 nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs, care întemeindu-se pe dispozițiile legale specificate, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes”, ceea ce s-a constatat în cazul de față (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Papaioannou vs Grecia*, 2 iunie 2016, parag.45 sau *Baydar vs Olanda*, 24 aprilie 2018, parag.46).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de S.A. „Audit-Concret” și Tatiana Mucuța,

reprezentate de avocatul Valentin Roșca.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) Cod administrativ, art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul depus de Societatea pe Acțiuni „Audit-Concret” și Tatiana Mucuța, reprezentate de avocatul Valentin Roșca.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Victor Burduh